

SOCIALA FRAMGONGDIN Í NEW ZEALANDI,

HAR JAVNAÐARMENN HAVA SITÍÐ VIÐ
RÆÐINUM SÍÐANI 1935.

I New Zealandi hefur arbeiðarabókkurin sitið við ræði síðani 1935, tá ið hann vann 53 av 83 sessum.

I hesi 10 árin hefur tað eydnast javnaðarmonnum í New Zealandi at skipt eina framgongd og ein vælstand fyri allar landsins íbúgvir, ið einki stýri enn hefur sýnt mæla til.

Vit vilja her taka uppáftur eitt yvirlikt yvir, hvussu langt áleiðis hin newzealandska arbeiðarafjöldin og hitt newzealandska fólkíð í síni heild er komið. Hetta yvirlikt er skrivað av ongum minni enn sjálvum tí newzealandska figgjarmálaráðharranum Hon. Walter Nash.

Social trygð.

I New Zealandi er social trygð rokkin útum tað stóðuna av tilætlan og planlegging.

I okkara landi, sigur harra Nash, kann tað av sonnum verða sagt, at ein og hvør, maður, kona ella barn, eru socialt tryggjað.

Hin sociala lóggávan í New Zealandi gevur hin mest umfatandi og longstrékkandi skála av fyrimunum og góðum í verðini.

Henda lóggáva varð av arbeiðarastýrinum í 1938 og er síðani bætt og broytt tveir reisir.

Ellisfyrirminur og góðir.

Maður og kona, ið eru 60 ár fáa í ellisrentu hvør 36 kr. og 40 oyru um vikuna ella um 1893 kr. um árið.

Tilsamans fáa so statt eini hjún 3786 kr. um árið.

Afrat hesum kann eitt tilíkt par vinna um 22 kr. um vikuna, og kunnu tey eiga egið heim og upp til 500 sterlingpund ella yvir 11000 kr. standandi í postskipanar spárbanka, uttan at tað orsakar nakran frádrátt í ellisrentuni.

Einkjur.

Einkja við óbjargum børnum fær 33 kr. 60 oyru sjálv um vikuna og harafrat 11 kr. 75 oyru vikuliga fyri hvørt barnið, til tað er 16 ár, og um tað gongur í skúla, til tess 18 ár.

Einkja, ið eingi børn hefur fær góldið í einkjustyrki 28 kr. um vikuna ella 1456 kr. um árið, og hefur hon høvi til at vinna upp til 22 kr. 20 oyru um vikuna uttan at drigið verður frá einkjustyrkinum.

Familjufyrirminur og góðir.

I hverjum heimi, hvar inntøkan hjá familjuni ikki fer uppum 122 kr. 10 oyru um vikuna verður góldið foreldrunum 11 kr. 20 oyru um vikuna fyri hvørt barnið.

Hetta barnatilleggið verður at

halda fram aftaná barnsins 16 ára aldurin, um tað vegna veikleika ella sjúku ella invalitet ikki sjálvt er ført fyri at vinna nakað, og til tess 18. ár, um tað gongur í skúla.

Faðir- og móðurleys.

Til foreldrarleys verður góldið upp til 17 kr. 64 oyru um vikuna. Tann verunliga hæddin á peninginum verður sett sambart víður-skiftini og ta verunligu inntøkuna hjá barninum. Peningurin verður góldin til fosturforeldrinum ella til annan persón, ið ansar barninum.

Eitt foreldrarleyst barn fær so statt yvir 900.00 kr. um árið.

Minuarbeidarar.

Minuarbeidarar, ið eru vornir óarbeidsførir av vanlukku í teirra starvi, fáa góldið um 36 kr. um vikuna pluss 11 kr. 75 oyru til hvørt barnið, tó ikki yvir 5.800 kr. um árið tilsamans.

Arbeidsleys.

Arbeidsloysispeningur verður góldin øllum, ið uttan úrslit hava verið nóg íðin eftir at fáa arbeiði. Tey arbeidsleysu fáa eins nógv og tey sjúku, tó ikki yvir 90 kr. um vikuna.

(Framhald.)

Frá heimsbardaganum.

Eysturfronturin.

Leingi hava menn longest eftir álopinum á eysturfrontinum, sum Russar høvdu sagt, skuldi koma; nú er tað byrjað og við eini slíkari megi, at allar heimurin undrast, tí hesin offensivur yvirgongur alt tað, ið Russar íður hava víst. Týskurin víðgongur eisini, at nú óttast teir fyri úrslitinum.

Gongd er komin á allan frontin frá Karpatarfjellunum og til Eystursjógvin.

Warsjawa, Krakow, Lodz og tusundatala smærri býir og bygdur eru frígjørdir í Polen. At størstu býirnir í Polen eru frígjørdir er stórir missur fyri Týskin, tí har høvdu teir nogvar og stórar kriggsfabrikkir.

I Eysturprejsen hava Russar, sjálvst um Týskarar høvdu gjørt tey sterkastu verndarvirki, tikið meiri enn 600 bygdalag. Annars ganga Russar so skjótt fram, at tað er ilt at siga beint nú, um teirra ætlan er at taka Danzig og Eysturprejsen í fyrstu syftu og so samstundis fara inn í Schlesien móti Breslau, ella teir seta kósina beint móti Berlin. Polskur herur, ið vandur er í Ruslandi, tekur lut í bardaganum.

Vesturfronturin.

Vestanfyri er bardagin tarnaður av kava, so har eru ikki stórar broytingar; tó hava Bretar gingið væl fram í einum álopi á norður-endaum á frontinum.

Bumbingin.

Bæði nátt og dag eru tusunda-

tals flogfær yvir Týsklandi, jarnbreytar og oljufabrikkir fáa av at vita.

Churchill hevur í parlamentinum greitt frá kriggsstöðuni og frá teirri politisku støðuni. Hann sigur, at um Týskurin gevur yvir nú, so verður týska fólkíð spart fyri ótonkjandi lídingar í 1945, sum, sjálvt um teir halda á, ikki kunnu hjálpa teimum frá tapinum.

Viðmerkingar.

774000 kr.

I seinasta blaði greiddu vit frá, at tá ið tingið var við at fara heim, kom undan kavi, at eingin minni enn sjálvur hin fólkaflokkski figgjarmálaráðharrin bankastjóri og stórmanna finansekspertur her á landi fólkatingsmaðurin og lögtingsformaðurin harra Th. Petersen hevði uppálagt, at tað eftir hansara ljósastu eftirkannan kom at verða eitt figgjaraætlanarhall fyri 1944 uppá 774000 kr. Hetta óhugnaliga »uppdagilsíð« varð roynt at pynta uppá eitt sindur við at gera uppskot um at skjóta »betalingina« av 150000 kr. til ellisrentufólk og 80000 kr. til statin til januar mánaða 1945. Á roknskapinum fyri 1944 vildu so tær 774000 kr. minka niður í 538000 kr. Hetta vildi í hvussu er ugga Richard Long í hansara hallsjúku.

Telini vóru sum sagt petersensk, vóru enná sett fram fyri tingmenn við Thorstein Petersens egnu undirskrift.

I seinasta »Tíma« er Richard Long aftur komin at siggja reytt yvir, at vit hava hættað okkum at borið fram hesa »avdúkans« víðvikandi »seinasta nýggja« frá figgjaraðvæsinum hjá tólvjavninum.

Soleiðis sum landið tá lá var tað einki at ivast í, at myndin av tingsins figgjaraðvæsinum ikki fór at verða ljósari enn Richard Longs harri og meistari Thorstein Petersen hevði málað tingmonnum.

Nú er tað hent, at tollurin í seinasta fjórðingsári hevur givið nógv meiri enn Thorstein Petersen og tingmenn væntaðu. Hetta bætur uppá tað væntaða hallið. Harafrat kemur, at ein av Thorstein Petersens »tiltíðindum« og trúgvastu vápnasveinum av heilsamonnum, sum hann við ulvamegi hevur vart og hevjað upp ímillum teir størstu »fólkafilantropar« ella »fólkaflokksfilantropar«, hevur verið so »galantur« »ganska frívilleg« sum maðurin segði, góldið til aumtsgrunnin 240000 kr. til várkunnar av Richard Long og betan av figgjaraðvæsinum.

Konvoluttar

(við firmanavni)

Arnold Øster's
prentsmidja

Eina

hjartaliga tøk

til øll tey, sum fylgdu kæra manni minum og kæra pápa okkara

Gunnar Mohr

til hansara síðsta hvíldarstað, og á annan hátt sýndu honum tann síðsta heiður.

Brynhild Mohr og børnini.

Føroya Fólkaháskúli

Summarskúli fyri gentur verður frá 1. mei til ólavseku. Tær, ið ætla sær á skúlan, kunnu søkja um styrk hjá amtinum. Bónarbræv um styrk má verða sent amtinum innan 1. mars. Nærri frágreiðing hjá Jóhannesi av Skarði tlf. 243.

Innsavnan av klæðum til fólkíð heima í Noregi.

Vit hava fingið ein hóp av ull, umframt nógv klædnaplegg av ymsum slag. Nakad av ullini er nú spunnid, og tað, ið eftir er verður spunnid nú. Nú ræður um at fáa bundið ella vovið. Vit heita tí á øll, sum hava hjartalag fyri tí neyðstadda norska fólkunum, sum so hart tørvar klæðir, um at lata sín part við at hjálpa til at fáa tógvið bundið ella vovið. Gerið so væl at siga frá til onkran av nevndini, og tit fáa tógvið sendandi. Tað ræður um at hjálpa skjótt. Skjót hjálp er dupult hjálp. Dvøljidi ti ikki á.

I nevndini eru: Frú Zacharias Niclasen, frú Andreas Restorff, frú Louis Zachariasen, frgv. Sigga Rasmussen, frú Clæmint Dalsgaard, frgv. Anna Chat. Jacobsen, frú Poul Restorff, frgv. Iska Jacobsen, frú Kjartan Mohr, frú Maria Arge Beier, Nyholm Debess, Jóhannes av Skarði. Hesi øll úr Havn. Petur á Hoygum Vestmanna, Jógvann Joensen Skælingi, Jóhannes av Hvalvík Hvalvík, Thorstein Petersen Havn, Grækaris Madsen Kvalvik, Sverre Patursson Kirkjubø.

Bekendtgørelse om Mørklægningen.

Fra og med Mandag Aften den 22. Januar 1945 og indtil videre skal Mørklægning overalt paa Færøerne finde Sted i Tiden mellem Kl. 17,30 (Sommertid) og Kl. 6,30 (Sommertid). C. B. Kontoret, den 18. Jan. 1945.

Brynjólfur Mortensen.

Haldið
„Føroya Social-
Demokrat“!